

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

NYHETSBRV 3. SERVICE I SAMVERKAN DECEMBER 2018.

I årets sista nyhetsbrev från Service i samverkan besöker vi Arvidsjaur och den ansvarige tjänstepersonen Sofie Lundberg Nilsson, processledaren Bertil Degerlund samt ordförande för Hela Sverige ska leva Norrbotten, Lars Bergström.

PROJEKTET JUST NU.

”Vi utforskar – vi bygger relationer – vi medskapar – vi bygger lokal kapacitet - vi testar nytt – vi dokumenterar och vi sprider. ”

Claes Becklin, Projektkoordinator Service i samverkan.

Foto: Mia Dansdotter”

Nu när julen stundar så kan jag konstatera att projektet har varit igång i ett år. Det är spännande att blicka bakåt se hur mycket som har hänt i de elva medverkande kommunerna. Valet i september har inneburit förändringar i många kommuner och det har även påverkat projektarbetet till viss del. Men processerna går ändå framåt, även om vi fått avvakta lite grann på vissa ställen i väntan på att det politiska strukturerna ska formas. Tidplanen i projektet har ändå kunnat följas.

Projektet har genomfört en mindre enkätundersökning med lokala utvecklingsgrupper, tjänstepersoner och politiker i de elva kommunerna sen sist.

På frågan förekommer det att representanter för lokalsambällen (lokala föreningar, företagare, lokalbefolkning, e.d.) i din kommun medverkar i kommunens planering av offentlig eller kommersiell service på landsbygden?

svarade 8 procent att det förekommer i stor utsträckning och 60 procent att det förekommer. 21 procent svarade att det inte förekommer och 12 procent svarade att de inte vet.

Ett av de viktigaste målen i projektet är att skapa hållbara plattformar för servicesamverkan mellan den lokala nivån och kommunen. Utan att dra för stora växlar på enkätsvaren så kan man kanske ändå konstatera att vi jobbar i rätt riktning även om det finns mer att göra.

Den 29 - 30 november bjöd Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, och projektet in politiker, ansvariga tjänstepersoner och representanter från lokala utvecklingsgrupper i projektet från alla medverkande kommuner i projektet till en gemensam träff. Önskemålet om träffen kom från kommunerna redan vid projektets kick-off för ett år sedan.

Syftet var att deltagarna i projektet skulle träffas och dela med sig av sina erfarenheter och ge möjlighet till att arbeta kommunvis med sin egen samverkan. Det blev mycket lyckat och gav inspiration till det fortsatta lokala arbetet.

Projektet kommer att lämna och sprida goda exempel från de elva kommunerna när vi avslutar nästa höst. Vi vill också ta fram ett mer generellt verktyg som skulle kunna inspirera och stödja andra kommuner i deras arbete med serviceutveckling. Vi har nu börjat skissa på hur det skulle kunna se ut. Genom enkäter och fokusgrupper kommer vi att ta fram en kravspecifikation på vad det skulle kunna innehålla. Mer om det i nästa nyhetsbrev i mars 2019.

Sist vill jag tacka alla som deltar i projektet med stort engagemang och som har gjort ett fantastiskt jobb i sina kommuner under det här året!

Claes Becklin, Projektkoordinator Service i samverkan.

Vill du prenumerera på nyhetsbrevet? Kontakta claes.becklin@helasverige.se

SOFIE LUNDBERG NILSSON.

Landsbygd & Besöksnäring
i Arvidsjauris kommun

Arvidsjauris kommun
Arvidsjauris kommun

Antal invånare: 6440

Andel som bor på landsbygden: Ungefär en tredjedel bor utanför Arvidsjauris tätort.

Befolkningsstäthet: 1,1 inv/km²

Politisk majoritet: Socialdemokraterna

Hur arbetar ni idag med service på landsbygden i Arvidsjauris kommun?

Vi på kommunens näringslivsenhet tog över landsbygdsfrågorna från kulturen i juni 2018, men har i praktiken varit verksamma sedan november 2017. Vi är med i Region Norrbottens projekt *Service som en process i regionen*. Där har vi haft fem träffar under 2018 och alla kommuner i Norrbotten är med i detta. Dessa träffar har lyft upp hur viktigt det är att hitta nya sätt att upprätthålla servicen i landsbygden. Arvidsjaur är en till ytan stor kommun med en åldrande befolkning. Kostnaderna stiger för kommun och regionen när vi bor glest med stora avstånd till större tätorter och till kusten, där den mesta av servicen finns. Vi tittar på att hur vi kan samordna transporter på ett effektivare sätt. Smarta hållbara byar är också ett projekt som vi gått med i.

Sofie Lundberg Nilsson, Landsbygd & Besöksnäring, Arvidsjauris kommun. *Fotografi: Kent Norberg*

Vi räknar med att starta ett eget projekt som heter *Arvidsjaur i utveckling* under början av 2019, där ska vi ta fram en modell för att stärka samverkan mellan olika aktörer i samhället, och mellan byarna och centralorten. Vi jobbar för att ta fram ett "samhällsrum" som olika myndighetspersoner och tjänstemän kan nyttja för att komma till byarna och ge service i de byar som har servicepunkt.

Vilka har ni dialog med idag när det gäller service på landsbygden?

Vi har dialog med byarna, med företag och med Region Norrbotten.

Hur ser er medverkan ut i projektet?

Jag är kommunens tjänsteman som har landsbygdsfrågor på bordet och jag jobbar i nära samarbete med Bertil Degerlund, vår processledare för Hela Sverige ska leva. Tillsammans planerar vi träffar/möten med alla bygder och andra aktörer. Jag var också, tillsammans med en person ur Landsbygdsrådet, på Landsbygdsriksdagen i Örnsköldsvik i maj 2018. Nu senast var jag också på halvtidsträff med Hela Sverige ska leva i Stockholm i november den 29-30 november 2018 och träffade tjänstemän, politiker, landsbygdsföreträdare och processledare från de andra kommunerna i projektet.

LARS BERGSTRÖM.

Ordförande för Hela Sverige ska leva Norrbotten

När startade länsavdelningen? 1995

Antal medlemsgrupper: 470

Varför är ni med i pilotprojektet Service i samverkan?

Det började med att vi blev involverade i det serviceprojekt som Hela Sverige ska leva drev för PTS räkning, som bland annat inriktade sig på den första nivån (lokalsamhället) och dess betydelse. Efter det var det jobbet att ta fram serviceplan på uppdrag av Arvidsjaurs kommun (som för övrigt låg till grund då detta projekt började skrivas). Vi har ju också alltid ansett och insett att service är av grundläggande betydelse för ett gott liv på våra landsbygder.

Hur har ni arbetat med service på landsbygden tidigare?

Vi har i Norrbotten jobbat med service i projektform sedan 2011. Vi började med byamacken, fortsatte med lanthandlarna och sedan projektet *Norrbottens landsbygd siktar mot 2020*.

Lars Bergström, ordförande för Hela Sverige ska leva Norrbotten. *Fotograf: Linn Hjort*

Vad har ni för förväntningar på projektet?

Förväntningarna är höga då vi ser behovet att jobba med dessa frågor i Länets alla kommuner och för att göra det/få lov att, behöver vi ett stort antal goda exempel att påverka beslutsfattare i kommunerna med.

Vilka andra frågor arbetar ni med nu?

Just nu handlar vår verksamhet mycket om lokala planer i olika former, lite turismutveckling, hur hantera bygdebolag i alla dess former, årets landsbygds-kommun i Norrbotten och givetvis mera service.

BERTIL DEGERLUND.

Processledare i Arvidsjaur.

Varför arbetar du med pilotprojektet Service i samverkan i Arvidsjaur kommun?

Servicefrågor för landsbygden och i lokalsamhället har intresserat mig många år. Konceptet med Servicepunkter i olika former ger bra förutsättningar för kompletterande alternativa lösningar för landsbygden och stimulerar till samverkan mellan lokalsamhället, kommunen, entreprenörer och regionala aktörer. Servicepunktkonceptet ökar kapaciteten hos bygderörelsen och utvecklar den lokala demokratin. I Arvidsjaur är man mycket intresserad av den lokala utvecklingen både för byarna och för entreprenörerna, vilket är en bra grundförutsättning för pilotprojektet. I Arvidsjaur har man också bildat ett landsbygdsråd med bygderepresentanter och politiker som jobbar tillsammans bland annat med strukturförbättringar. Förhoppningsvis kan landsbygdsrådet bli en viktig plattform för servicefrågor i byar och bygder som vi i Hela Sverige rörelsen så gärna vill se en utveckling för.

Hur går arbetet i Arvidsjaur kommun?

Arbetet i Arvidsjaur går bra. Både kommunen och byarörelsen har mycket goda ambitioner att utveckla och medverka i spännande verksamheter och projekt de närmaste åren. En utmaning i projektet är att utveckla tilliten mellan byaföreningar och kommunen ännu mer.

Jag tror att resultatet av arbetet med service i byarna skulle utvecklas ännu mer

Bertil Degerlund, processledare i Arvidsjaur kommun. *Fotograf: Linn Hjort*

om landsbygdsansvariga tjänstemän kunde ges ett uttalat, tydligt koordinerat ansvar för innovativa servicelösningar på landsbygden, inte minst ur ett helhetsperspektiv.

Hur ser dina förväntningar ut inför våren 2019?

Under 2019 kommer kommunen att driva projektet *Arvidsjaur utveckling*. Projektets ambition är att ta fram en ny metod för landsbygdsutveckling. Metoden ska vara medskapande och sätta fokus på samverkan mellan lokala föreningar, företag, utvecklingsgrupper och kommunen. Tanken är att utveckla ett arbetssätt som hjälper till att bygga en plattform som stärker våra strukturer, ekonomi och fysisk planering, som verkar långsiktigt över tiden när det gäller behov av servicelösningar och lokal utveckling. Jag kommer att medverka i projektet under året. Det ska bli intressant och roligt att stötta i det arbetet redan nu under våren.

PROJEKTKOORDINATOR

Claes Becklin 010-489 13 55
claes.becklin@helasverige.se

LOKALA PROCESSLEDARE

Norrbottnen, Arvidsjaurs kommun:
Bertil Degerlund, 070-696 29 52
bertil.degerlund@helasverige.se

Västerbotten, Skellefteå kommun:
Martine Westerlund, 076-763 34 54
martine.westerlund@helasverige.se

Västerbotten, Storumans kommun:
Monica Falkner, 070-699 52 27
monica.falkner@helasverige.se

Dalarna, Älvdalens kommun:
Sigrid Larsson, 070-249 05 86
sigrid.larsson@helasverige.se

Dalarna, Ludvika kommun:
Pablo Ravanal, 070-782 90 15
pablo.ravanal@helasverige.se

Sörmland, Flens kommun och Vingåkers kommun:
Åke Peterson-Sandklef, 070-595 80 40
ake.sandklef@helasverige.se

Östergötland, Norrköpings kommun:
Pia Liedholm, 073-664 57 64
pia.liedholm@helasverige.se

Östergötland, Motala kommun:
Ewa Carlgren Nilsson, 070-270 03 60
ewa.carlgren@helasverige.se

Kronobergs län, Ljungby kommun och Älmhults kommun:
Siv Lindén, 070-208 61 43
siv.linden@helasverige.se

HELA SVERIGE SKA LEVA

Stortorget 7, 111 29 Stockholm
Telefon: 010-489 13 50
E-post: info@helasverige.se
www.helasverige.se